KVALITETSRAPPORT FOR STUDIEPROGRAMMENE VED NFH

2005-2006

NORGES FISKERIHØGSKOLE

Innhold:

Innledning....4

Inntakskvalitet....5

Rekruttering....6

Innsatskvalitet....6

Resultatkvalitet for hvert program....7

Fiskehelse....7

Bachelor i akvakultur....8

Master i akvakultur....9

Master i biologi....9

Bachelor og Master i fiskerifag....10

Bachelor og master i marin bedriftsledelse....12

Bachelor og master i samfunnsøkonomi....13

Master i økonomi og administrasjon....14

Bachelor i marin bioteknologi....15

Doktorgradsutdanninga....15

Enkeltemner....16

Undervisningskvalitet....17

Studentevalueringer....17

Faglærerevalueringer....17

Programevaluering fiskerifag....18

Programevaluering fiskehelse....19

Programevaluering international fisheries management ...19

Evaluering av programstyrestruktur....20

Sensoroppnevning....20

Internasjonalisering....21

Særskilte kvalitetsfremmende tiltak....21

Semesterstartundersøkelse 21

Serviceundersøkelse 22

Arbeidstilsynet - tilsyn med studiemiljøet 23

Studieprogramorganisering 23

Infrastruktur 23

Relevans 24

Programrapporter 24

Styringskvalitet 25

Status for kvalitetssikringsarbeidet 25

Oppsummering og forslag til tiltak 26

KVALITETSRAPPORT FOR STUDIEPROGRAMMENE VED NFH

NORGES FISKERIHØGSKOLE HAR NÆRMERE 700 AKTIVE STUDENTER

INNLEDNING

Norges fiskerihøgskole (NFH) har det administrative ansvaret for fem 3-årige bachelorgrads-program i henholdsvis

- akvakultur
- fiskerifag
- marin bedriftsledelse
- marin bioteknologi
- samfunnsøkonomi,

en 5-årig integrert master i

- fiskehelse,

sju 2-årige påbygningsmastere i henholdsvis

- akvakultur
- biologi
- fiskerifag
- international fisheries management
- marin bedriftsledelse
- samfunnsøkonomi
- økonomi og administrasjon,

og to 3-årige doktorgradsprogram

- PhD i naturvitenskap
- PhD i samfunnsvitenskap.

NFH tilbyr biologiundervisning både på bachelor- og mastergradsnvivå. Bachelorgradsprogrammet i biologi administreres av Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, selv om undervisningen tilbys også av Det medisinske fakultetet og NFH.. NFH har også ansvaret for påbygningsår i bedriftsøkonomi- og logistikk, som følge av en samarbeidsavtale med Høgskolen i Tromsø. Graden bachelor i bedriftsøkonomi og logistikk tildeles i samarbeid med Høgskolen i Tromsø. NFH bidrar også med undervisning i emner som inngår både i bachelorgradsprogram i, Politikk, økonomi og filosofi, Språk og økonomi, samt bachelorgradsprogram i Helseadministrasjon. En betydelig andel av studentene våre er enkeltemnestudenter, dvs. studentene har ikke studierett ved et bestemt program. I studieåret 2005/2006 var fortsatt et mindre antall studenter registrert for fullføre etter de gamle reglementene som gjaldt før innføringen av Kvalitetsreformen. Cand.mag.-

graden ble faset ut sommeren 2005, mens det er anledning til å fullføre gamle hovedfag fram til sommeren 2007.

Ved NFH var det våren 2006 meldt 733 studenter til minimum en eksamen. 547 studenter er tilmeldt (minst) ett studieprogram administrert av NFH. 89 studenter har enkeltemnestatus, en del av disse utgjøres av tilreisende utvekslingsstudenter.

INNTAKSKVALITET

Opptak til grunnutdanninger og integrerte mastergradsprogram skjer i form av søknad til Samordna opptak (SO). All saksbehandling i denne forbindelse gjennomføres hos SO, og tilbud om studieplass og administrering av ventelister osv gjøres hos SO.. Kun søknader om opptak på bakgrunn av særskilt grunnlag (realkompetanse) saksbehandles ved NFH, mens tilbud om plass formidles av universitetet sentralt. Universitetsstyret fastsetter etter tilråding fra NFH en ramme for opptak til de enkelte programmene, som SO i neste omgang forholder seg til .

NFH administrerer de fem bachelorgradsprogrammene Akvakultur, Fiskerifag, Marin bedriftslelse, Marin bioteknologi og Samfunnsøkonomi, hvor opptaket skjer via SO. Tilsvarende gjelder for det femårige integrerte mastergradsprogrammet i Fiskehelse. Det kreves generell studiekompetanse for opptak til programmene i Fiskerifag, Marin bedriftsledelse og Samfunnsøkonomi. For opptak til realfaglige programmene i Akvakultur, Fiskehelse og Marin bioteknologi er opptakskravene de samme som til realfagsstudier generelt i Norge (matematikk fra 2. år i videregående og et av fagene matematikk, kjemi, biologi eller fysikk fra 3. års nivå).

Når det gjelder de to-årige påbygningsmasterne (Akvakultur, Biologi, Fiskerifag, International fisheries management, Marin bedriftsledelse, Samfunnsøkonomi, Økonomi og administrasjon) er det lokalt opptak. Dvs at søkere til disse programmene sender inn søknad på lokalt søknadsskjema for opptak. Saksbehandlingen skjer ved NFH, i samarbeid med universitetets felles Forsknings- og studieavdeling. Tilbud om opptak sendes fra NFH.

Årsenheten i bedriftsøkonomi og logistikk er et tilbud som primært er tiltenkt studenter med 2-årig kandidatutdanning i økonomi og administrasjon fra høgskolene. Studietilbudet ble i utgangspunktet opprettet i samarbeid med Høgskolen i Tromsø. Studiet er åpent for andre søkere også, og kan inngå i ulike utdanningsløp som årsstudium. Opptaket skjer lokalt.

1. Opptak til samfunnsfaglige bachelorgradsprogram krever generell studiekompetanse. For realfagsprogrammene inkludert integrert mastergradsprogram i fiskehelse er det krav om fordypning i realfag fra videregående skole (felles nasjonal standard)

2. Opptak til 2-årige påbygningsmasterer krever bachelorgrad (eller cand. mag.-grad) i faget. Det er også innført krav om gjennomsnittskarakter lik C eller bedre for opptak (NFHs bestemmelse).

Årets søker- og opptakstall er tatt inn under beskrivelsen av hvert enkelt program.

REKRUTTERING

Søkningen til enkelte av våre program er en stor utfordring. Spesielt realfagsprogrammene innenfor biologi sliter med lavere søkning enn ønskelig, sammen med fiskerifagstudiet. Økonomi og administrasjonsfagene har hatt god søkning, men vi har også her sett en nedgang de tre siste åra. NFH har derfor som den eneste avdelingen ved universitetet organisert et eget rekrutteringsprosjekt, med en økonomisk ramme på 850.000 skoleåret 2005/2006. En egen koordinator har vært engasjert for den mest hektiske perioden.

INNSATSKVALITET

NFH har fire institutt, to innenfor samfunnsvitenskap og to innen realfag. Hvert institutt ledes av åremålstilsatt instituttleder. Alle instituttene har egne administrativt og teknisk ansatte i forbindelse med daglig drift. Instituttene samarbeider tett med NFHs felles administrasjon innenfor personal, økonomi, studier osv.

Et eget bemanningsutvalg har gjennomgått instituttenes undervisningsressurser og relatert disse til de program (faktisk undervisning og veiledning gitt i 2005) de har ansvaret for, på de tre studienivåene. Dette er sammenfattet i tabellen nedenfor.

NFH 2005 - Prosentvis fordeling av undervisning på stillinger ved instituttene								
		Ansatte med hovedstilling				Øvrig undervisningspersonale		
		Prof.	F.aman.	Postdoc.	Stip., aman., u.lektor	Prof. II	F.aman. II	Andre
IAB	PhD	52	28	1		19		
	Master	27	41	1	13	11		7
	Bachelor	27	23	4	36	1		9
IMAB	PhD	80	14				6	
	Master	48	20		19	4	6	3
	Bachelor	13	32		46	5	1	3
IFØ	PhD	74	26					
	Master	29	33		6	7	5	20
	Bachelor	20	40		23	2	6	9
ISAM	PhD	71	29					
	Master	45	37		12		2	5
	Bachelor	22	58		17			3

NOKUTs krav til sammensetning av fagmiljø knyttet til et studium er gitt i "Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning" fastsatt av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT).

Kapittel 2 Standarder og kriterier for akkreditering av studier har følgende krav til sammensetning av fagmiljø innen det enkelte studium på bachelor-, master- og PhD-nivå:

Bachelor: 1: Minst 50 % av fagmiljøet knyttet til studiet skal være ansatte med hovedstilling på institusjonen. 2: Minst 20 % av fagmiljøet skal dekkes av ansatte med førstestillingskompetanse.

Master: 1: Minst 50 % av fagmiljøet knyttet til studiet skal være ansatte med hovedstilling på institusjonen. 2: Minst 50 % av fagmiljøet skal dekkes av ansatte med førstestillingskompetanse, av disse skal minst 25 % være professorer. 3: Institusjonen skal ha ansatte i hovedstilling innenfor studiets kjerneområde(r).

PhD: 1: Institusjonen skal ha ansatte i hovedstilling med kompetanse innenfor det som regnes som kjerneområder for studiet/stipendprogrammet. 2: Minst 50 % av de faglig ansatte knyttet til studiet/stipendprogrammet skal være professorer, de øvrige skal være førsteamanuenser.

Tabellen ovenfor viser at fagmiljøene ved NFH oppfyller NOKUTs krav med god margin på alle undervisningsnivå for alle instituttene.

RESULTATKVALITET FOR HVERT PROGRAM

FISKEHELSE

Inntakskvalitet: Høsten 2005 var det 5 søkere som hadde integrert master i fiskehelse som 1 prioritet. Av disse var 4 søkere kvalifisert og disse 4 fikk tilbud om plass. 2 takket ja til studieplass på programmet.

Progresjon/frafall: Frafall av studenter på studieprogrammet forekommer, men i relativt lite omfang. På 2003-kullet startet 4 studenter, 3 av disse er fortsatt studenter på programmet. På 2004-kullet var det tatt opp 9 studenter, 7 av disse er registrert på programmet høsten 06. De 2 som har sluttet tok overgang til bachelorprogrammet i biologi.

Antall gjennomført: Totalt var det 10 studenter som tok avsluttende eksamen i fiskehelse i perioden. Det var 6 som avsluttet graden etter gammel ordning som Cand.scient og 4 som valgte å ta mastergrad.

Karakterfordeling, mastergradseksamen og cand.scient i fiskehelse

Emne	Antall studenter	Karakter
Hovedfagseksamem i fiskehelse (cand.scient.)	2	A
Hovedfagseksamem i fiskehelse (cand.scient.)	4	B
BIO-3956 Mastergradseksamen i fiskehelse 30 stp	2	C
BIO-3955 Mastergradseksamen i fiskehelse 60 stp	1	A
BIO-3955 Mastergradseksamen i fiskehelse 60 stp	1	B

Fokus i inneværende periode: Med bakgrunn i det lave studenttallet på 2005-kullet ble det fra IMAB satset ekstra ressurser på rekruttering vinteren 2006 – frem til søknadsfristen 15. april (6 nye studenter ble tatt opp til studiet høsten 2006).

Det ble også gjort en arbeidsmarkedsundersøkelse (også omtalt i eget avsnitt seinere i rapporten), der samtlige utdannede kandidater ble kontaktet, og spurt om sitt syn på utdanningen, relevans og jobbmulighetene. Tilakemeldingene er positive. 90 % oppgir at de har arbeid som er relevant for utdanningen. 85 % har i dag en yrkeskarriere knyttet opp til oppdrett, fiskehelse innen private bedrifter, forvaltning forskning og fiskehelsetjenester.

33 av 54 uteksaminerte kandidater oppgir at de hadde signert arbeidskontrakt før de var ferdige med avsluttende eksamen. 40 % av kandidatene er bosatt- og arbeider i distriktskommuner.

Fokus fremover: I løpet av året har ordningen med 20 studiepoengs prosjektoppgave etterfulgt av 30 studiepoengs mastergradsoppgave vært evaluert. Hvordan fremtidig utforming av mastergradsoppgaven skal være er en av de sakene som det må jobbes med i kommene periode. Det er flere mulige modeller som må vurderes, og dette arbeidet kan også komme til å resultere i flere justeringer i planen.

I tillegg til den allerede gjennomførte arbeidsmarkedsundersøkelsen er det planlagt en evaluering av studieprogrammet som blant annet sier noe om programmets faginnhold i forhold autorisasjonskravet for fiskehelsebiologer. Evalueringen bør også se på hva næringen forventer av fiskehelsebiologene, og hvilken nytte de ferdige kandidatene selv mener de har hatt av utdanningen når de er kommet ut i jobb. Samarbeidet og koordineringen med andre program, primært akvakulturstudiet, skal også videreutvikles der det er hensiktsmessig.

Programmet framstår som vellykket ut fra relevans og jobbmuligheter for de som gjennomfører det, men søkningen burde vært bedre.

BACHELOR I AKVAKULTUR

Inntakskvalitet: Høsten 2005 var det 8 søkere som hadde programmet som 1. prioritet. Av disse var det 6 som var kvalifisert og fikk tilbud om plass. 4 av disse takket ja til plassen og startet opp på studiet.

Progresjon/frafall: Av 2005-kullet er det kun 1 student som har bekreftet utdanningsplan høsten 2006. De resterende 3 har sluttet på studiet og heller ikke valgt å ta overgang til andre studier ved Universitet i Tromsø. På 2004-kullet var det 3 studenter som opprinnelig startet opp. Av disse er det 1 student som fremdeles er registrert. Heller ikke de 2 som sluttet her har valgt andrestudier ved Universitet i Tromsø.

Fokus inneværende periode: Programstyret for akvakultur ble revitalisert våren 2006. Programstyret har hatt en gjennomgang av programmet og funnet forbedringsmuligheter mht. koordinering av bachelor i akvakultur med andre programmer (særlig fiskehelse) samt presisering/veiledning av studentene ang. relevante/anbefalte valgemner.

Som et resultat av det arbeidet som er lagt ned i programstyret, innspill fra instituttene og vedtak i høgskolestyret er det foretatt endringer i planen for B-akvakultur.

Fokus fremover: Programstyrets sentrale oppgaver for neste periode blir oppfølging av studieplanarbeid (pågående revisjon) og fokus på rekruttering.

MASTER I AKVAKULTUR

Inntakskvalitet: Det var 2 søkere til mastergradsprogrammet i akvakultur høsten 2005. Ingen av disse to var kvalifiserte, og det ble derfor ikke att opp nye studenter til programmet i perioden.

Antall gjennomført: Det var 2 kandidater som tok avsluttende mastergradseksamen i akvakultur u løpet av studieåret 2005/2006.

Karakterfordeling, mastergradseksamen: Begge de to avlagte mastergradseksamener har fått karakteren A.

Fokus i inneværende periode: Etter programstyrets vurdering har strukturen i studieprogrammet fungert godt. Men programstyret for akvakultur har også sett forbedringsmuligheter. Det har derfor i inneværende periode vært arbeidet med planene for en revidert mastergrad i akvakultur og akvatisk økofysiologi for studenter med bachelor i akvakultur, bachelor i biologi og evt bachelor i fiskerifag (med forbehold om tilpasninger i studieplanen for bachelor i fiskerifag for studenter som ønsker denne masteren).

Fokus fremover: Fokus fremover er videre oppfølging av den nye planen for master i akvakultur og akvatisk økofysiologi i henhold til høgskolestyrets vedtak: Master i akvakultur endrer navn til Master i akvakultur og akvatisk økofysiologi. Master i biologi, studieretning akvatisk økofysiologi legges ned. Master i fiskerifag, studieretning oppdrettsbiologi vurderes lagt ned.

MASTER I BIOLOGI

Inntakskvalitet: Det ble tatt opp 6 nye mastergradsstudenter på programmet. 5 ble tatt opp ved ordinært høstopptak, men 1 student ble tatt opp i januar 2006.

Antall gjennomført: Totalt var det 11 studenter som tok avsluttende eksamen som master i biologi eller cand. Scient. ved NFH i perioden. Det var 2 som avsluttet graden etter gammel ordning som cand.scient og 9 som tok mastergrad.

Karakterfordeling, mastergradseksamen (gjelder retningene marin bioteknologi, marin økologi, ferskvannsøkologi, akvatisk økofysiologi og fiskeribiologi/teknologi) og cand.scient i biologi:

Emne	Antall studenter	Karakter
Biologi hovedfag NFH (cand.scient.)	3	B
BIO-3950 Avsluttende mastergradsoppgave	1	A
BIO-3950 Avsluttende mastergradsoppgave	5	B
BIO-3950 Avsluttende mastergradsoppgave	2	C

Fokus fremover: Programstyret for bachelor- og master i biologi har vært felles for de tre fakultetene som tilbyr biologi ved Universitetet i Tromsø. Ved NFH er det nå under etablering et eget programstyre for våre mastergradsretninger i biologi.

Master i biologi ved NFH har en del søkning fra engelskspråklige studenter. Avklaring i forhold til opptak av disse til master i biologi ved NFH må på plass før neste års opptak. To engelskspråklige

studenter følger nå programmet, men kan ikke formelt tas opp eller tildeles vitnemål før dette er avklart.

BACHELOR OG MASTER I FISKERIFAG

Høsten 2005 ble det tatt opp 37 studenter på bachelor i fiskerifag. Av disse møtte 33 ved studiestart.. På master i fiskerifag ble det tatt opp 31 studenter. Frafallet på bachelorprogrammet har vært stort. Høsten 2006 var kull 2005 halvert til 17 studenter.

*Tabell: Søker- og opptakstatistikk til bachelorgradsprogram i fiskerifag for kull 2003-2006. Tall i parentes er antall studenter med innvilget permisjon. Kilde: FS141.001og FS755.001. *Studenter med hengefag fra bachelorgraden. Disse skulle normalt ha vært ferdige på bachelorgraden våren 2006. Enkelte har ett hengefag fra bachelorgraden og ble tatt opp på mastergraden høsten 2006, men må gjøre ferdig bachelorgraden.*

År	Søkere	1. prioritet	Tilbud	JA-svar	Møtt	Bekr. utd. plan 2006 høst
2003	219	47	53	37	30	8*
2004	193	41	42	29	34	15
2005	182	45	58	37	33	17 (1)
2006	155	30	39	29	27	27

Pr. september 2006 er det i alt 152 studenter på fiskerifagstudiet fordelt på studierettene bachelor (67), master (67) og fiskerikandidat (18). Sistnevnte kategori må gå opp til avsluttende fiskerikandidateksamen innen 30. juni 2007 for å få tittelen Fiskerikandidat med ett vitnemål for hele graden.

Mange førsteårsstudenter på bachelor i fiskerifag har problemer med realfagene matematikk og kjemi. En stor andel har derfor flere hengefag etter første studieår, og det er i denne gruppa frafallet er meget stort. I løpet av tredjeåret er storparten av de gjenværende studentene vanligvis i fase med en normal progresjon.

På master i fiskerifag er frafallet lite, men her har problemet vært lang gjennomføringstid. Dette er i ferd med å bedre seg etter innføring av faste tidsfrister for innlevering av mastergradsoppgaven fra våren 2006. Studieåret 2005/2006 ble det uteksaminert 54 studenter med tittel master i fiskerifag/fiskerikandidat.

Gjennomsnittskarakteren på bachelor er noe under snittet for NFH (svak C), mens masterstudentene på fiskerifag har B i snitt.

Programstyrets forslag for videre arbeid samt tiltak for å styrke kvaliteten på bachelor- og masterprogrammet i fiskerifag:

Vurdere å endre studieprogrammenes navn både på bachelor og master. Dagens navn gir ikke et helt godt bilde av utdannelsens bredde og kandidatenes kompetanse.

Utføre en undersøkelse blant nåværende og tidligere fiskerifagstudenter med tanke på deres realfagsbakgrunn før de begynte på studiet og hvordan de taklet realfagene under studiet. Vurdere eventuelle konsekvenser på rekruttering og frafall ved å innføre krav om mer matematikk/naturfag fra vgs.

Vurdere opptaksgrunnlag til master i fiskerifag. Hvilke eksterne utdannelser skal gi opptak til master i fiskerifag? Krav om breddefag/fiskerifag i bachelorgraden?

Redusere antallet studieretninger på master i fiskerifag, noe som må sees i sammenheng med andre program ved NFH..

Endring av bachelor i fiskerifag med større grad av spesialisering og kvalifisering for opptak til bestemte masterretninger. Bachelorgraden må både kunne stå på egne ben og gi opptaksgrunnlag for master.

Vurdere å lage et eget brukerkurs i matematikk og statistikk første semesteret på NFH beregnet på fiskerifagstudenter.

Internasjonalisering med tre fagspesifikke avtaler pr. program

Kurs for masterstudenter i arbeid med store tekster, EndNote, bruk av elektroniske fagdatabaser, referansebruk og digital publisering.

Gjøre det klart for studentene fra starten hva det kreves av dem når de er fulltidsstudenter mtp full arbeidsuke, oppmøte og deltagelse.

Vurdere å innføre reglement som gjør at studenter settes ned dersom de har 50 % eller mer hengefag ved studieårets slutt.

Vurdere å innføre maks tre måneders utsettelse på mastergradsoppgaven i fiskerifag.

Få lagt seminarene i FIL-0700 til NFH-bygget for å styrke tilhørighetsfølelsen hos studentene.

Innkalle studenter som sliter faglig til veiledningssamtale med studiekonsulent. På sikt få til en ordning der alle studenter skal ha forpliktende veiledning minst en gang i løpet av første studieår.

Redusere valgemnene på hver studieretning på master for å lette undervisningsplanleggingen.

Markedsføre studiet også mot studenter/ungdom i de andre nordiske landene.

Vurdere å gjøre deler av bachelorgraden og muligens hele mastergraden engelskspråklig for å rekruttere internasjonale studenter og sikre våre egne studenter en internasjonal utdannelse.

Sette ned opptakskomite for realkompetanse- og mastergradssøkere for opptak til studieåret 2007/2008.

BACHELOR OG MASTER I MARIN BEDRIFTSLEDELSE

Inntakskvalitet bachelor: Studiet har ingen krav utover generell studiekompetanse. Søkere over 25 år kan søke om opptak basert på realkompetanse. Det stilles ikke krav om spesielle forkunnskaper i matematikk, kjemi eller statistikk, men det vil likevel være en fordel å ha minst to år med matematikk fra videregående. For studenter som mangler grunnleggende matematikk kunnskaper vil det bli gitt et eget forkurs i matematikk ved starten av bachelorgradsstudiet.

År	Søkere	1. prioritet	Tilbud	JA-svar	Møtt	Bekr. Utd. Plan 2006 Høst
2003	180	75	50	42	38	16
2004	178	72	50	35	34	23
2005	225	115	50	42	37	22
2006	195	38	53	38	35	40

Tabell: Søker- og opptakstatistikk til Bachelorgradsprogram i marin bedriftsledelse for høsten 2003, 2004 og 2005. Tallene for 2006 er hentet fra Samordna opptak. To studenter har meldt overgang til marin bedriftsledelse. Kilder: http://www.samordnaopptak.no/statistikk/2006/SO45_april_2006.xls , FS 755.001 og FS 141.001

I utgangspunktet har Norges fiskerihøgskole satte en opptaksgrense ved 35 studenter. Men som vi kan se har 53 søkere fått tilbud om studieplass. Dette skjer siden søkerne som har fått tilbud om plass i første runde avslår tilbudet om studieplass. Antall studenter på bachelor i MBL ble også av studieavdeling hevet til 40 studenter. Ved opptaket høsten 2006 fikk alle som var kvalifisert tilbud om plass, i motsetning til året før der karaktergrense var 45,4 med 27 på venteliste.

Resultatkvalitet bachelor: Resultatene til studentene som følger bachelorgradsprogrammet i marin bedriftsledelse har vært relativt bra. Gjennomsnittskarakteren på ett av kursene vært D, 14 av kursene har C i snitt, mens de resterende kursene har en gjennomsnittskarakter på B.

Inntakskvalitet master: For opptak til studiet kreves bachelorgrad, cand.mag.-grad eller annen tilsvarende utdanning av minst tre års varighet. I tillegg kreves det en fordypning på minimum 80 studiepoengs omfang i økonomisk-administrative fag eller en integrert utdanning av minst 120 studiepoengs omfang innenfor fagområdet til masterprogrammet.

År	Søkere	1. prioritet	Tilbud	JA-svar	Møtt	Bekr. Utd. Plan 2006 Høst
2005	46	18			16	14
2006	32	11	15	9	8	9

Tabell: Søker- og opptakstatistikk til mastergradsprogramet i marin bedriftsledelse for høsten 2005 og 2006. FS 755.001, FS 101.001 (historikk) og FS 141.001.

Norges fiskerihøgskole har satt en opptaksgrense ved 15 studenter. Som vi ser av tabellen var det 16 studenter som møtte høsten 2005 og 8 høsten 2006. Det er likevel 9 som har bekreftet utdanningsplanen høsten 2006, og dette skyldes at en student er innvilget permisjon.

Resultatkvalitet master: Resultatene til studentene som følger mastergradsprogrammet i marin bedriftsledelse har vært bra. Gjennomsnittskarakteren på tre av emnene vært C, og på de resterende tre emnene har karakterene vært B. Det er også verdt å merke seg den lave strykprosenten på programmet. Det har vært avlagt en mastergradseksamen og denne kandidaten fikk karakteren A.

Det opprettholdes god progresjon i programmet og det er relativt lite frafall.

Utfordringene blir i å opprettholde et attraktivt studietilbud som appellerer til studentene. Vi ser en tilbakegang i søkertallene både på bachelor og master, noe som kan indikere at programmet er i ferd med å tape terreng. Det er spesielt verdt å merke seg nedgangen i antall førsteprioritetssøkere fra 2005 til 2006, selv om 2005 var et meget godt år, søknadsmessig. Det er planlagt en gjennomgang av strukturen i marin bedriftsledelse i løpet av høsten 2006.

BACHELOR OG MASTER I SAMFUNNSØKONOMI

Inntakskvalitet bachelor: Studiet har ingen krav utover generell studiekompetanse. Søkere over 25 år kan søke om opptak basert på realkompetanse. Det stilles ikke krav om spesielle forkunnskaper i matematikk, kjemi eller statistikk, men det vil likevel være en fordel å ha minst to år med matematikk fra videregående. For studenter som mangler grunnleggende matematikk kunnskaper vil det bli gitt et eget forkurs i matematikk ved starten av bachelorgradsstudiet.

År	Søkere	1. prioritet	Tilbud	JA-svar	Møtt	Bekr. Utd. Plan 2006 Høst
2003	211	16	27	13	12	2
2004	178	14	26	11	8	5
2005	238	21	48	25	25	16
2006	197	17	35	18	21	18

Tabell 5: Søker- og opptakstatistikk til Bachelorgradsprogram i Samfunnsøkonomi for høsten 2003, 2004, 2005 og 2006. Kilde: FS 141.001, 755.001, 101.006 og Samordna Opptak . http://www.samordnaopptak.no/statistikk/#hov

Bachelorgradsprogrammet i samfunnsøkonomi er ikke adgangsregulert. Alle kvalifiserte søker fikk tilbud. Det ble i henholdsvis 2004 og 2005 ble det tatt opp 8 og 25 studenter. Opptaket høsten 2006 viser en liten tilbakegang for bachelor i samfunnsøkonomi i forhold til året før. 18 studenter har bekreftet utdanningsplanen for høsten 2006 og det må ses på som rimelig bra. Antall førsteprioritetssøkere er fortsatt lavt i forhold til den totale søkermassen.

Resultatkvalitet bachelor: Resultatene til studentene som følger bachelorgradsprogrammet i samfunnsøkonomi har vært rimelig bra. Gjennomsnittskarakteren på et av kursene vært E, 8 av kursene har C i snitt, mens de resterende to kursene har en gjennomsnittskarakter på B.

Inntakskvalitet master: Opptakskravet til masterstudiet er bachelorgrad i samfunnsøkonomi med fordypning på 90 poeng, eller tilsvarende.

År	Søkere	Tilbud	JA-svar	Møtt	Bekr. Utd. Plan 2006 Høst
2003	9	8	8	8	3
2004	16	4	4	4	3
2005	14	5	5	5	3
2006	18	10	8	8	8

Tabell 5: Søker- og opptakstatistikk til mastergradsprogram i samfunnsøkonomi for høsten 2003, 2004,2005 og 2006.

Mastergradsprogrammet i Samfunnsøkonomi er adgangsregulert til 10 studenter. Søknadstallene for høsten 2006 er stigende i forhold til tidligere år, selv om det fortsatt er rimelig lavt. Av søkerne var det ti stykker som ble tilbudt plass, og av disse var det åtte som takket ja og som har bekreftet utdanningsplanen høsten 2006.

Resultatkvalitet master: Resultatene til studentene som følger Mastergradsprogrammet i samfunnsøkonomi har vært litt svakere enn tidligere år, men fortsatt rimelig bra. Som vi kan se fra tabellen nedenfor har gjennomsnittskarakteren på fem av kursene vært C, mens tre av kursene har hatt ett karaktersnitt på B. De to som avla mastergradseksamen, høsten 2005 og våren 2006 fikk begge sluttkarakter B.

Progresjon og frafall: Som vi ser av tabellen for inntakskvalitet, er det fortsatt noen som ikke er ferdig med sin master i samfunnsøkonomi. Det er ikke stort frafall på programmet.

Utfordringer: Det som kan ses på som en utfordring for programmet som helhet, er å få flere til å søke samfunnsøkonomi ved Norges fiskerihøgskole. Samfunnsøkonomi er et fagfelt som gis mange plasser i Norge, og det kan være en av grunnene til at vi har så få førsteprioritetssøkere i forhold til den totale søknadsmassen.

MASTER I ØKONOMI OG ADMINISTRASJON

Inntakskvalitet: For opptak til studiet kreves bachelorgrad, cand.mag.-grad eller annen tilsvarende utdanning av minst tre års varighet. I graden må det inngå emner i bedriftsøkonomisk analyse, administrasjonsfag, samfunnsøkonomi og metode på til sammen 90 studiepoeng. I tillegg må søkerne ha 30 studiepoeng innen økonomisk – administrative emner.

År	Søkere	Tilbud	JA-svar	Møtt	Bekr. Utd. Plan 2006 Høst
2004	46	20	20	20	3
2005	72	23	23	21	18
2006	59	22	22	22	22

Tabell 3: Søker- og opptakstatistikk til Mastergradsprogram i økonomi og administrasjon høsten 2004, 2005og 2006.

Mastergradsprogrammet i økonomi og administrasjon er i adgangsregulert til 20 studenter. Det ble tatt opp maksimalt antall studenter både ved opptaket i 2004, 2005 og 2006. Det er generelt hard kamp om plassen på dette programmet, og siste student som ble tatt opp lå på C i snittkarakter fra bachelorstudiet.

Resultatene til studentene som følger Mastergradsprogrammet i økonomi og administrasjon har vært meget bra.

Emne	Meldt	Møtt	Bestått	Ikke bestått	Gj.sn. kar.
BED-3901 (masteroppgave)	16	16	16	0 %	B

Våren 2006 ble det første kullet på mastergradsprogrammet uteksaminert med meget gode resultater. Av de 16 studentene som leverte masteroppgavene 15. mai, var det fire som fikk A, og ni som fikk B. Av de uteksaminerte kandidatene hadde elleve fått seg jobb innen begynnelsen av august. Mastergradsstudentene har fått jobber innenfor mange forskjellige selskaper, som for eksempel Statoil, KPMG, Sparebank 1 Gruppen, Universitetet i Tromsø og UNN. Dette viser at kandidatene på studiet er attraktive i arbeidsmarket, og det settes pris på utdannelsen de har fått fra Norges fiskerihøgskole.

Det opprettholdes god progresjon i programmet og det er relativt lite frafall.

BACHELOR I MARIN BIOTEKNOLOGI

NFH opprettet høsten 2005 det nye programmet i marin bioteknologi, med første opptak sommeren 2006. 13 søkere hadde studiet som førsteprioriet, og endelig startet 12 studenter på studiet høsten 2006. Studentene følger kurs ved Det matematisk naturvitenskapelige og Det samfunnsvitenskapelig fakultetet første semester.

DOKTORGRADSUTDANNINGA

Forskerutvalget arbeider med oppdatering programbeskrivelsene for NFHs program i Naturvitenskap og Samfunnsvitenskap. Våre utfyllende bestemmelser må bringes i samsvar med den nye forskriften som universitetsstyret vedtok forrige skoleår.

Administrativt har det vært en stor utfordring å rydde opp i gamle registreringer og bringe vår database best mulig i samsvar med de faktiske forhold. Over år har mange startet på stipend, og mange andre uten fast finansiering har søkt godkjenning som doktorgradsstudenter, uten at de har hatt mulighet til å fullføre med gjennomført disputas. Utfasingen av de gamle reglementene ved årsskiftet 2007/2008 gjør det nødvendig å henvende seg til alle som på et tidspunkt har fått godkjenning hos oss, og gjøre oppmerksom på at siste mulighet for å fullføre etter gamle ordninger nå nærmer seg.

Bedre informasjon på våre nettsider blir også gjennomført nå, både med hensyn på reglement og formelle forhold tilknyttet opptak og avtaler, men også informasjon om finansielle støtteordninger.

Ut over dette arbeides det med følgende: Vitenskapsteori: NFHs forskerutdanningsutvalg har tidligere utfordret instituttene i forhold til utvikling av et eget tilbud i vitenskapsteori for NFH-stipendiatene. Samfunnsfagene er nå i ferd med å etablere et kursopplegg. Realfagene oppfordres til å vurdere situasjonen. Veiledere og stipendiatene må se til at opplæringen i vitenskapsteori gjennomføres tidlig i stipendperioden.

PhD-emner: Alle instituttene oppfordres til å arbeide videre med etablering av egne kurstilbud for phd-studentene.

Frafallet er bekymringsfullt, og kan medføre inntektstap. Instituttene må foreta en egen gjennomgang og vurdere hvilke tiltak som skal iverksettes. Sammenhengen mellom inntakskarakterer og frafall/gjennomførignstid må analyseres. Dette er delvis gjennomført i årets programrapport.

Veiledning: Etablering av veilederkomite for hver stipendiat videreføres. Bi-veileder gis et særskilt ansvar for å vurdere om arbeidet har god nok framdrift. Milepelsrapportering til veilederkomiteen kan være et relevant tiltak.

Bruken av utenlandsopphold som del av utdanningen tas med i neste rapport. En vurdering fra instituttenes side bør inkluderes for dette tiltaket.

INTERNATIONAL FISHERIES MANAGEMENT

Inntakskvalitet: De utenlandske søkerne til IFM har i hovedsak biologisk bakgrunn. Få av studentene har en tverrfaglig bakgrunn. Studentene på IFM tar alle basiskurs i biologi eller økonomi som en kompensasjon for manglende forkunnskaper i de respektive fagene. Fra kull 2004 hadde 12 biologibakgrunn og 8 økonomi.

Progresjon/frafall: Samlet fikk 18 studenter tilbud om plass ved IFM høsten 2004. To av disse frafalt første studieår, og en student søkte permisjon. Av de 15 gjenværende på kullet gjennomførte 14studiet på normert tid, og en student var forsinket og avla avsluttende eksamen høsten 2006.

Antall gjennomført: 15 studenter av 18 studenter (hvorav en var i permisjon.)

Spesielle utfordringer:Programmet gjennomgikk høsten/våren 2005/2006 to eksterne evalueringer. Disse ledet fagmiljøene til arbeidet med en omlegging av studieplanen. Ny studieplan vil ferdigstilles sen høsten 2006. En av utfordringene her har vært å ta basiskursene ut fra masterprogrammet, for så å tilby disse som nettbaserte kurs.

ENKELTEMNER

Universitetet har som uttrykt siktemål at flest mulig studenter skal knyttes til et program, og Universitetet i Tromsø har som nevnt ovenfor en høyere andel av sine studenter tilknyttet enkeltemner enn de andre universitetene. NFH vil ha oppmerksomhet rettet mot dette forholdet, og analysere forholdet mellom institusjonens målsetting og studentenes tilpasning i studiesituasjonen. 69 studenter er registrert hos oss høsten 2005 med studierett til enkeltemner. Deler av det høye antallet hos oss lar seg imidlertid forklare ved at dette utgjøres av innreisende internasjonale studenter. Enkeltemner innenfor økonomi og administrasjon er også populære blant flere studentkategorier, og utgjør en stor del av de etterspurte enkeltemnene. Flere med avsluttet utdanninger kommer tilbake og tar enkeltemner innenfor disse fagene.

UNDERVISNINGSKVALITET

Det er formelt høy faglig kvalitet på de emnene NFH har ansvaret for: Fagansvarlige har oftest doktorgrad, og innehar professor- eller førsteamanuensisstillinger. For en del kurs hentes det inn gjesteforelesere fra andre institusjoner. Dette er gjerne forelesere med spisskompetanse som utgjør et viktig bidrag i undervisningen. Også PhD-studenter bidrar med forelesninger og veiledning, prjmært på bachelorgradsnivå, men i enkelte tilfeller på mastergradsnivå innenfor sine forsknings- eller spesialfelt.

Utenom ordinære forelesninger har mange kurs innlagt seminarundervisning og/eller laboratoriearbeid. På laveregradskursene benyttes både mastergrads- og PhD-studenter som veiledere – dette har NFH god erfaring med.

STUDENTEVALUERINGER

NFH har tatt i bruk det nettbaserte evalueringsverktøyet "Questback" for å gjennomføre studentevalueringene. NFH har i all hovedsak gode erfaringer med verktøyet, både til kurs- og andre evalueringer. Konkret har vi også benyttet Questback til å evaluere hvor fornøyd de nye studentene er med mottaket. Ved at dette kan gjøres nettbasert blir det mindre tidkrevende for studentene å gi sin tilbakemelding, som er viktig for å oppnå en høy svarprosent.

For en del emner med lavere studenttall, vil det imidlertid være like relevant og hensiktsmessig med evalueringsmøter mellom fagansvarlig, administrasjon og to-tre studentrepresentanter for å evaluere enkeltemner.

Det er flere utfordringer knyttet til emneevaluering:

- hvordan få flest mulig studenter til å delta
- når og hvordan evaluere
- metode for representativt utvalg studenter
- utvikling av emnekvalitet/oppfølging
- forventninger til emnet
- oppfølging (økonomi)

Sistnevnte punkt vi i alle tilfelle være kriteriet for å si om aktiviteten har vært en suksess eller ikke, hvis studentene opplever at deres tilbakemeldinger ikke blir tatt hensyn til, vil interessen for å delta i evalueringsarbeidet svekkes.

FAGLÆREREVALUERINGER

Som et viktig element i Kvalitetssikringssystemet skal det gjennomføres faglærerevalueringer. Her skal fagansvarlige vurdere studentenes faglige forutsetninger for å ta emnet, vurdere studentenes grad av deltakelse (oppmøte til undervisningen og aktiv deltakelse), vurdering av arbeidsmengde og eksamensformens relevans i forhold til læringsmålet for emnet, og en vurdering av egen innsats i undervisningen. Faglærer skal også komme med råd og forslag til forbedringer av kvaliteten. Dette inngår i kvalitetsrapportene fra programmene, og er gjort obligatorisk for de emnene hvor det gjennomføres studentevalueringer.

Spesielle forhold som dukker opp gjennom programmert emneevaluering eller ved at det blir levert inn klager, følges opp direkte overfor faglærer og institutt uten unødig opphold. Det er heldigvis ikke mange slike tilfeller, disse er nevnt spesielt i den enkelte programrapport.

PROGRAMEVALUERING FISKERIFAG

NFH gjennomførte sommeren og høsten 2005 en relevansundersøkelse for fiskerifagstudiet der fiskerikandidater fra NFH og deres arbeidsgivere svarer på en rekke spørsmål om studiets relevans og kandidatenes kompetanse.

Undersøkelsen var tredelt der en gikk ut til tidligere studenter (427 invitert, 251 svarte) og arbeidsgivere (15 svarte) med et spørreskjema, samt hadde dybdeintervju (10 intervjuer) med sentrale personer i norsk fiskeri- og havbruksnæring.

De tidligere studentene svarte på hvorvidt kunnskapen de fikk gjennom studiet har vist seg å være relevant, eventuelt om noe manglet. Også spørsmål om behov for etterutdanning og alumni ble stilt.

Svarene fra kandidatene viser at de aller fleste er i jobb og halvparten av de som svarte har arbeid innenfor utdanningens tradisjonelle områder. Halvparten av de som svarte har arbeidssted i Tromsø og den store majoritet jobber i de tre nordligste fylkene. Utdanningen får gjennomgående god tilbakemelding og de fleste finner at den er mest relevant i forhold til å få den første jobben etter studiene. Senere arbeidsforhold avhenger mer av den erfaring yrkeslivet gir. Tverrfagligheten førte mange inn i et annet jobbmarked enn hva de trodde før/mens de studerte.

Flere kandidatrespondenter savnet mer kunnskap om blant annet bedriftsledelse, styrearbeid, møteledelse, presentasjonsteknikk og praksis/næringskontakt.. Også behovet for et oppegående alumninettverk ble fremhevet av flere.

Arbeidsgiverrespondentene mente det var viktig med en bred forståelse av fiskerinæringen som basis, og at utdannelsen av dette er relevant. Spesialisering bør skje i arbeidslivet. Arbeidsgiverene ønsket blant annet å få inn i studiet; internasjonal handel/kulturforståelse; kontraktsforhold & juss, industridesign, forbrukerkunnskap og reklame; etikk; ledelse. Flere pekte på at det var mer behov for praktisk læring gjennom praksisperioder, enn flere teoretiske fag.

I dybdeintervjuene ble det blant annet fremhevet fra flere at kandidatutdannelsen var en næringsrettet utdannelse, mer enn en forskerutdannelse. Derfor er behovet for praksis og næringskunnskap viktig. Forslag til forbedrende tiltak var blant annet: økt bruk av eksterne forelesere; partnerbedrifter der studentene gjennomfører undersøkelser/oppgaver i forbindelse med kurs; mentorordning; case-relaterte eksamener; gjeninnføring av praksiskrav for opptak til studiet; økt forståelse for norsk næringsliv generelt – ikke bare fiskerinæringa;

På spørsmål om framtidas kompetansebehov ble følgende fremhevet av alle respondentgrupper:

internasjonalt samarbeid
markedskunnskap
næringsretta kunnskap
økonomi
altomfattende kunnskap gjennom hele verdikjeden

produktutvikling og nisjeprodukter
ernæring, helse og matvaretrygghet
økosystemer, miljøforståelse og ressursforvaltning
teknologi
forretningsutvikling/strategi

Programstyret vil følge opp kandidatundersøkelsen gjennom sin virksomhet i 2006/2007.

PROGRAMEVALUERING FISKEHELSE

Vinteren 2006 ble det gjennomført en undersøkelse som viser at nesten alle fiskehelsebiologer utdannet ved Norges fiskerihøgskole, Universitetet i Tromsø, får relevant jobb i oppdrettsnæringa. Mer enn halvparten signerer arbeidskontrakt mens de fortsatt er studenter, og i snitt har fiskehelsebiologene jobben i boks to måneder før avsluttende eksamen.

I januar 2006 passerte Universitetet i Tromsø 50 utdannede fiskehelsebiologer, og i september 2006 er tallet oppe i 64 ferdige kandidater. Dette er en god anledning til å evaluere hvordan utdanninga står i dag, og Norges fiskerihøgskole har derfor gjennomført derfor en spørreundersøkelse for å kartlegge hva de utdannede fiskehelsebiologene arbeider med, deres ansvarsnivå, geografiske lokalisering før og etter utdanning og samsvar mellom utdanning og jobb.

Tilbakemeldingene viser at 85 % av de utdannede fiskehelsebiologene i dag har yrkeskarrierer knyttet til oppdrett eller fiskehelse innen private bedrifter, forvaltning, forskning og i fiskehelsetjenester. Disse representerer hele aksen fra "merdkanten" til grunnforskning ved Universitetet. Det er like mange kvinnelige som mannlige fiskehelsebiologer i Norge, og dette indikerer at utdanningen passer for og er like attraktiv for begge kjønn.

Arbeidsmarkedet: 90 % av fiskehelsebiologene oppgir at de er i arbeid som er relevant for utdanningen. Undersøkelsen viser også at 33 av de 54 uteksaminerte kandidatene hadde signert arbeidskontrakt før de tok avsluttende eksamen. Statistikken viser videre at fiskehelsebiologene har fått jobb 2 måneder før eksamen avlegges. 40 % er i dag bosatt og arbeider i distriktskommuner.

PROGRAMEVALUERING INTERNATIONAL FISHERIES MANAGEMENT

Den eksterne evalueringen var utført høsten 2005 og ut i fra den startet arbeidet med ny studieplan våren 2006. NIFU STEP og Institute for Fisherries Management and Coastal Community Development, Danmark ble engasjert til å utføre undersøkelsene.

I hovedsak rettet evalueringen seg mot avklaring av målgrupper, er det U-landsstudenter, internasjonale studenter som skal tas opp på studiet. Skal de i hovedsak rekrutteres fra u-land /i-land?

Evalueringen mente programmets målsetting var uklar med hensyn til om programmet er et taught eller research programme, om utdanningen er rettet mot et praktisk arbeidsmarked eller forskerutdanning, og om hvilken kompetanse programmet skal gi.

Det siste var knyttet til uklarhet om programmet er rettet mot å gi kompetanse i sør eller eller en generell kompetanse i fiskeriforvaltning skal gi.

Begge evalueringene pekte på svak tverrfaglighet og nødvendigheten av å få inn mer samfunnsfag i programmet.

EVALUERING AV PROGRAMSTYRESTRUKTUR

I årsplanen for inneværende år bestemte høgskolestyret at NFHs studieprogramstyrestruktur skulle evalueres. Dette ble gjort i løpet av vårsemesteret, og resultatet forelagt høgskolestyret. I møte 30.03. vedtok høgskolestyret sammensetning og oppnevningsprosedyre.

SENSOROPPNEVNING

Bruken av eksterne sensorer har vært tema etter innføringen av Kvalitetsreformen, ettersom det da ble etablert en mulighet for å ikke la alle eksamener underlegges ekstern sensur fullt ut. Imidlertid valgte NFH å bestemme at i alle tilfeller hvor det gis karakter som utgjør hele eller deler av sluttkarakteren for emnet, skal det benyttes ekstern sensor, på emner med mange kandidater kan et utvalg sendes ekstern sensor. På selvstendig arbeid på masternivå skal ekstern sensor benyttes. Dette har medført store økninger i kostnadene for instituttene. Eksamensording for mange emner endres etter hvert som en har vunnet erfaringer med nye undervisnings-, veilednings- og prøveformer. Det har helt klart funnet sted en forenkling og rasjonalisering i forhold til den situasjonen som ble etablert ved implementeringen av kvalitetsreformen i 2003.

I årsplanen for 2006 ba høgskolestyret spesielt om at det ble gjennomført en analyse av karakterbruk og sensoroppnevning på masternivå. Karakterbruken er gjort rede for ovenfor, under gjennomgangen av hvert enkelt program.

Et annet forhold er hvor sensorene vi benytter kommer fra, følgende tabell viser hvor sensorene for mastergradseksamenene forrige skoleår har sitt hovedarbeidssted:

Institusjon	Fiskerifag	Ifm	Bio	Øk.adm
Fiskeriforskning, HI-Tromsø	28	4	12	2
NORUT-Samfunn	4	2		2
NP			3	
HiBodø	3	4	1	2
HiHarstad	1			
HiTromsø	2			
HiFinnmark	2			1
UiB	1			
UiO			1	
NHH	2	1		4
Umb	1			
NVH			2	
UiS	2			
Andre NN	4	1	2	
Andre SN	1	1	2	

Utlandet	1	1

Som der framgår, har en stor andel av våre sensorer sitt arbeid ved forskningsinstitusjoner. Dette kommer av at de er valgt ut fra sin faglige kunnskap om tema for den aktuelle mastergradsoppgaven. De vil i mindre grad ha erfaring med vår karakterskala, og hvordan den brukes – spesielt på nasjonalt nivå.

INTERNASJONALISERING

Norges fiskerihøgskole har over lang tid hatt en sterk internasjonal profil blant annet gjennom det internasjonale masterprogrammet og samarbeid på forskernivå. Kvalitetsreformen gav NFH muligheten til å utvikle sin internasjonale portefølje ytterligere, med et ekstra sterkt fokus på utveksling av studenter.

NFH ønsker å tilrettelegge for utenlandsopphold som en del av alle studieprogram, både på bachelor- og masternivå. Dette innebærer ikke at alle studenter må reise ut, men at alle skal ha muligheten til det uten at det forsinker studieprogresjonen. Hvert program skal etter vedtak i vår årsplan ha tilbud om tre utvekslingsavtaler, hvor det er definert et konkret kursinnhold. Denne målsettingen er ikke oppnådd, men vil nå bli prioritert.

SÆRSKILTE KVALITETSFREMMENDE TILTAK

Det er implementert en del tiltak som kan nevnes. Et repetisjonskurs i matematikk er innført og lagt til tida før og like etter semesterstart, som et tilbud til studenter som ikke har tilstrekkelig bakgrunn i faget til å ta det obligatoriske brukerkurset i matematikk som inngår i flere program. Et forkurs i kjemi er lagt til høsten som forberedelse til vårens obligatoriske kjemikurs for fiskerifagsstudentene. Ekskursjoner på ex.fac. for nye studenter på programmene i marin bedriftsledelse og fiskerifag har både en faglig og en sosial målsetting. Gjennom besøk i aktive fiskerisamfunn i Vesterålen/Lofoten gis de en introduksjon til næringa, samtidig som de lærer hverandre å kjenne. Tilsvarende tiltak vil etter hvert bli vurdert på første semester på alle bachelorgradsprogram.

SEMESTERSTARTUNDERSØKELSE

Det ble høsten 2006 gjennomført en semesterstartundersøkelse, der de ca 100 nye studentene fikk spørsmål omkring hvordan de fikk kjennskap til NFH og våre studietilbud, og hvordan de opplevde semesterstarten. Svarprosenten kom etter to purringer opp i knapt 50 %, svarprosenten kunne gjerne vært høyere for å gi et grunnlag for å trekke konklusjoner. Men vi bruker tilbakemeldingene dels til å målrette vårt rekrutteringsarbeide, og dels til å vurdere innholdet i og organiseringen av semesterstarten for de nye studentene.

Når det gjelder informasjon og rekruttering, er det to kategorier som ble framhevet: Venner og familie og internett er kildene til kjennskap til NFH i utganspunktet, og kildene til nærmere innformasjon om våre tilbud.

Semesterstarten er de fleste positive til, og det viser seg at informasjon om alt det nye studentene møter vurderes som verdifullt: Detaljer om kurs og program, registreringsprosedyrer, infrastruktur, NFH generelt osv. framheves alt som verdifullt.

SERVICEUNDERSØKELSE

Studieadministrasjonen ved NFH gjennomførte i juni 2006 en brukerundersøkelse der studentene ble bedt om å evaluere de studieadministrative tjenester.

Av 700 inviterte studenter, var det kun snaut 200 (32 %) som etter gjentatte purringer besvarte den elektroniske undersøkelsen. Nærmere 60 % av de som besvarte undersøkelsen var på mastergrad.

Skår på tilgjengelighet; om studenten får den hjelpen den forventer og responstid lå på gjennomsnittlig ca 3,5 av 5. Høyeste skår (snitt 4) var for informasjon pr. e-post og laveste (snitt 3) var på informasjon på NFHs nettsider.

De studieadministrative tjenestene under ett fikk et gjennomsnittlig terningkast på noe under 4.

Studentene ble bedt om å kommentere studieadministrasjonens tjenester, samt å komme med forslag til forbedringer. Enkelte synspunkter som gikk igjen var:

Studieadministrasjonen er for lite tilgjengelig – ønske om lengre treffetid og studiekonsulenter som er tilstede
For mange informasjonskanaler og motstridende opplysninger
Behov for rolleavklaringer innad i studieadministrasjonen og på NFH generelt
Avstand mellom administrasjon og faglige som er til ugunst for studentene
Kvalitetssikring av informasjon som gis muntlig, via e-post eller nettsider
Trivelige og imøtekommende studiekonsulenter

Konkrete forslag som studieadministrasjonen jobber videre med er:
Datomerking for oppdatering av nettsider (allerede gjennomført)
Veiledningssamtale med alle studenter i løpet av studieåret
Mer spesifikke e-postlister som går til målgruppe for å redusere uønsket e-post
En studiekonsulent dedikert til internasjonalisering
Bedre informasjon, veiledning og oppfølging på mastergraden
Støttetiltak for studenter som sliter

Av svarene som framkom var det tydelig at enkelte studenter har en urealistisk oppfatning av hva studieadministrasjonen befatter seg med.

Studieadministrasjonen ønsker å gjenta undersøkelsen årlig. De vitenskapelig ansatte ved NFH skal også inviteres til en tilsvarende brukerundersøkelse, planlagt gjennomført høsten 2006.

ARBEIDSTILSYNET - TILSYN MED STUDIEMILJØET

Ved siste revisjon av Universitets og høgskoleloven, ble det tatt inn en bestemmelse hvor Arbeidstilsynet ble gitt ansvar for å gjennomføre tilsyn med studenters arbeids- og læringsmiljø. Som første avdeling ved Universitetet i Tromsø, ble det gjennomført tilsyn ved NFH i mars måned. To representanter fra Arbeidstilsynet besøkte NFH-bygget og gjennomgikk studentenes fysiske arbeidsforhold, og hadde samtaler med studentrepresentanter, og utvalgte instituttledere og programstyreledere, og administrativt ansvarlige. Tilsynet ble gjennomført i en hyggelig og konstruktiv atmosfære. I sin rapport tilbake til universitetsdirektøren påpekes det imidlertid en del forhold som går på det fysiske miljøet (ventilasjon, fysisk utforming av arbeidsplasser med mer), og organiseringen av læringsmiljøet. Førstnevnte punkter er oversendt Teknisk avdeling for oppfølging, det andre punktet diskuteres i møter med universitetets felles læringsmiljøutvalg (LMU). NFHs ledelse og representanter fra studentarbeidsutvalget har hatt møter med LMU for å diskutere en felles tilnærming til arbeidet med studentenes læringsmiljø.

STUDIEPROGRAMORGANISERING

NFHs studietilbud har en bred studieprogramportefølge som spenner over fra økonomi og markedsfag, til biologi og teknologifag. De gjeldende studieprogrammene og studieplanene ble i all hovedsak utformet i forbindelse med Kvalitetsreformen, men etter innføringen har det vært gjort justeringer i studieplanene. Og ikke minst har det blitt opprettet nye studieprogram bl.a. som følge av meldte behov.

Kvalitetsreformen var en gylden mulighet til en nøyere gjennomgang av hele utdanningsporteføljen. Siden innføringen har det vært gjennomført fire hovedopptak til våre ulike programmene og ikke overraskende er det noen studieprogram og studieretninger innenfor bestemte program, som har større popularitet enn andre.

På mastergradsnivå er det lett å se at en del studieretninger har store og felles likhetstrekk og en sammenslåing av slike studieretninger slik at de blir tilhørende kun ett program kan være hensiktsmessig. Begrunnelsen er at søkningen til en del programmer ikke har vært spesielt stor – verken før eller nå etter innføringen av Kvalitetsreformen. En sammenslåing må selvsagt få følger for rekrutteringsgrunnlaget til master, ved at studenter fra ulike studieprogram på bachelorgradsnivå (med spesifikke fag- og emnekrav) tilbys et relevant mastergradsprogram.

INFRASTRUKTUR

Undervisning utenom laboratoriene foregår på undervisningsrom av ulik størrelse. Vanligvis undervises det i mindre undervisningsrom, men en gjør også bruk av våre to auditorium. I "Store auditorium" er det plass til 100 studenter, mens en i "Lille auditorium" kan undervise 50 studenter samtidig. De fleste forelesningsrom er utstyrt med projektor og overheadfremviser.

I tillegg finnes det 5 undervisningslaboratorier. Laboratoriene har alt av utstyr en kan forvente seg i en moderne forsknings- og utdanningsinstitusjon. For akvakulturstudenter er det mulig å arbeide med levende organismer på den moderne og velutrustede Havbruksstasjonen i Kårvika. Ved NFH har vi tre pc-labber med til sammen 63 datamaskiner som alle studentene har tilgang til. I tillegg finnes det et undervisningsrom med 22 maskiner som også er åpent for alle studentene når det ikke foregår undervisning. Trådløst nettverk er gjort tilgjengelig i fellesarealene i NFH-bygget og i vår del av Teorifagbygget.

Universitetet i Tromsø disponerer 3 forskningsfartøyer for fleraktivitets marin forskning og undervisning. F/F Hyas (12.4 m) brukes mest i nærområdene og driften er vanligvis basert på dagsturer. F/F "Johan Ruud" (30.5 m) dekker de oppgaver som skjer i fjord og kystområdene fra Lofoten til Varangerfjorden. F/F "Jan Mayen" (63.8 m) er spesielt utrustet for aktiviteter i Norskehavet og Barentshavet, Svalbard og andre islagte områder. Alle fartøyene har mannskaper med solid opplæring og erfaring fra ulike forskningsaktiviteter.

I kjelleren er det etablert akvarieavdeling, med saltvann.

RELEVANS

Formålet med NFHs studieprogramporteføIge er å gi kandidatene kunnskaper og markedstilpasset kompetanse som både landsdelen, landet og verden for øvrig etterspør. Næringsliv, organisasjoner og offentlig forvaltning etterspør fagspesifikk kompetanse innen havbruk og akvakultur, økonomi, ledelse, miljø, pedagogikk, og offentlige og private forskningsinstitusjoner etterspør spisskompetanse som bare NFH og universitetet kan tilby.

Erfaringen de senere år er at arbeidsmarkedet er stramt, konkurransen om jobbene er beinhard – og mange kandidater må til å begynne med ta til takke med andre typer jobber enn det de har utdannet seg til. Dette henger blant annet sammen med høye forventninger, et annet forbruksmønster, prisnivå og annet. Arbeidsgivere krever ofte relevant erfaring i tillegg til formell kompetanse når stillinger lyses ut.

Det blir derfor stadig viktigere at både eksisterende og ikke minst viktig planlagte nye program vurderes ut fra sitt rekrutteringspotensiale og ut fra en vurdering av kandidatenes framtidige arbeidsmarked. NFH kan ikke hvile for lenge på sine laurbær her, men må hele tiden ha oppmerksomhet omkring forholdet.

Norges fiskerihøgskole tilbyr informasjonstjenester i tilknytning til studiene. Informasjon blir i hovedsak gitt gjennom Internett. I tillegg til dette bruker faglærerne på et stort antall kurs ClassFronter for å formidle kursspesifikk informasjon. Studiekonsulentene ved Norges fiskerihøgskole har fordelt ansvaret for de enkelte studieprogrammene, og derigjennom er de sekretærer for de tilhørende programstyrene.

PROGRAMRAPPORTER

De enkelte programstyrene har utarbeidet egne rapporter for sine program, som følger som vedlegg til denne samlede framstillingen. Det er sterkt å anbefale at NFHs felles rapport sees i

sammenheng med delrapportene, som drøfter programspesifikke forhold på en mer detaljert måte enn det som er mulig i denne samlerapporten.

STYRINGSKVALITET

Etter etablering av institusjonene, har videre fagutvikling ved norske universitetet ofte framkommet etter initiativ internt, med sitt utspring i aktive fagmiljø. Styringssignal fra overordnede politiske myndigheter har selvsagt vært fulgt opp. Men direkte markedstenking og markedstilpasning har ikke vært det primære når universitetet skulle vurdere sin fagportefølge. Denne situasjonen er nå utfordret fra flere sider. Vår finansiering er avhengig av at vi har god studenttilstrømning til våre tilbud. Og det er umulig å begrunne forslag om fagutbygging uten samtidig å dokumenter etterspørsel etter de kandidatene som skal utdannes og den kunnskap som skal formidles. Disse forhold er nå ivaretatt når vi foreslår nye studieprogram.

Forholdet mellom programstyrene, som etter vedtak i høgskolestyret og universitetsstyret har ansvaret for kvaliteten i det enkelte program, og instituttene som har undervisningsbudsjettene er imidlertid ikke helt enkel.

STATUS FOR KVALITETSSIKRINGSARBEIDET

Fjorårets tiltaksliste i NFHs utdanningsrapport inneholdt følgende punkter. Her gis en kort oppsummering av status for arbeidet.

Tiltaksliste:

1. videreføre repetisjonskrus i matematikk og forkurs i kjemi: Gjennomført
2. internasjonaliseringsarbeidet med konkret mål om tre avtaler per program videreføres: Ikke fullført
3. utvikling av engelskspråklige program må vurderes: Ikke fullført
4. ressursbruk på emne og program må vurderes av instituttene: Under utførelse
5. felles retningslinjer for fastsetting av arbeidsomfang (utfyllende bestemmelser for fordeling av arbeidstid) utarbeides: Fullført
6. bruken av eksterne sensorer/sensurordningen evalueres: Under utførelse
7. ekstern evaluering av programmene i fiskerifag og international fisheries management innarbeides i neste års rapportering: Fullført

8. trainee-senter (karrieresenter) vurderes: Internship-ordningen er implementert ved NFH, karrieresenter etablert felles for UiT.

OPPSUMMERING OG FORSLAG TIL TILTAK

NFH tilbyr mange spennende, faglig solide og arbeidsmarkedsrelevante studieprogram. Men vi må hele tiden vise styringsvilje, og se til at kvaliteten og relevansen holdes ved like og oppdateres.

Tiltaksliste 2006/2007:

1. Det legges opp til en brei prosess for arbeidet med NFHs totale studieprogramportefølge, hvor følgende punkt skal gjennomgås
- navnebruk (fiskerifag, marin bedriftsledelse)
- sammenslåing/samordning av akvakultur og fiskehelse
- antallet studenter på kurs totalt for å synliggjøre gjenbruk
- organisering av programmene (studieretningene, eksempelvis redusere antallet retninger master fiskerifag fra 8 til 2/3, samordne IFM og master-fiskerifag/forvaltning)
- definere generell nedre søker- /opptakstall som utløser egen gjennomgang av programmet
- programstyrestrukturen (sammenslåinger/ordnes tematisk-faglig overgripende)
2. Internasjonaliseringsarbeidet prioriteres (avtaler for våre studenter)
3. Etablere flere engelskspråklige kurs/program som kan tilbys innreisende studenter
4. Vurdere felles introduksjonskurs i matematikk og statistikk
5. Vurdere samlingsbaserte (intensiv) kurs på master og PhD-nivå (slik at disse blir tilgjengelige for kandidater fra andre institusjoner)

En første orientering om arbeidet legges fram for hs i møte 14. mars.